

LLEI D'ACOLLIDA DE LES PERSONES IMMIGRADES I RETORNADES A CATALUNYA

DOCUMENT DE BASES

(Versió 1.2.)

Índex

1. Antecedents.....	3	13. Prestació dels serveis, titularitat i responsabilitat	19
2. Justificació	5	14. Competències, planejament i finançament.....	20
3. Extensió dels drets a la ciutadania resident	6	15. Competències de les Administracions públiques	21
4. Objecte de la Llei.....	8	de la Generalitat en matèria d'acollida	21
5. Una llei nova.....	8	de la Generalitat en altres àmbits relacionats amb immigració.....	22
6. Definicions	9	dels municipis	23
Acollida	9	16. Planejament	24
Serveis d'acollida	9	Pla de Ciutadania i Immigració (PCI) de la Generalitat.....	24
7. Titulars del dret al servei de l'acollida	9	Programa Integral d'Acollida (PIA)	24
8. Principis de l'acollida	10	Plans Locals de Ciutadania i Immigració	24
9. Valor jurídic de l'acollida.....	11	17. Finançament	25
10. Continguts de l'acollida.....	12	18. Professionals de gestió de la diversitat	26
Competències lingüístiques bàsiques.....	13	19. Organització institucional.....	27
Coneixements laborals i d'estrangeria.....	14	Organitzacions.....	27
Coneixements de la societat catalana	15	Secretaria per a la Immigració.....	28
11. Principis de gestió de l'acollida.....	16	Agència de Migracions de Catalunya	28
12. Sistema dels serveis d'acollida.....	17		
Primera acollida.....	17		
Acollida especialitzada	18		
Acollida a l'exterior	19		

BASES

1. ANTECEDENTS

Catalunya té una dilatada experiència en donar resposta a la vinguda i establiment de persones immigrades. Pel que fa a la immigració estrangera, la Generalitat va crear les seves primeres estructures administratives, normes jurídiques i el primer pla, a partir de 1992. Tanmateix, l'entrada de persones estrangeres s'accentua fortament a partir de finals de la dècada dels 90 i sembla que, d'acord amb les projeccions oficials de l'Institut d'Estadística de Catalunya, les entrades es mantindran intenses i contínues al llarg de les properes dècades. Per tal de donar la resposta adequada a aquesta realitat i a aquest horitzó social i demogràfic, el nou Estatut d'Autonomia de Catalunya indica, entre d'altres previsions, que el Parlament de Catalunya estableixi per llei un marc de referència per a l'acollida de les persones immigrades.

Cal doncs iniciar els treballs per a l'elaboració del projecte de llei, que hauran de seguir els requisits legals de tramitació. És el cas de les normes d'elaboració de les disposicions generals fins a la seva aprovació pel Govern, i així com les normes de tramitació com a projecte de llei al Parlament.

NORMES I DOCUMENTS OFICIALS DE REFERÈNCIA

Estatut d'Autonomia de Catalunya, articles 35.4, 42.6, 84.2m, 138.1.a, 138.1.b, 138.1.c, 138.1.d, 138.2, 138.3, 206.6

*Estatut d'Autonomia de Catalunya, Article 138.1.d:
L'establiment per llei d'un marc de referència per a l'acolliment i la integració de les persones immigrades*

El Document Programàtic del Govern de l'Entesa Nacional pel Progrés que inspira l'acció de govern i legislativa de la VIII Legislatura, preveu al seu capítol I (pàgina 14), "aprovar i desenvolupar la Llei d'acollida (...)"

D'acord amb les projeccions de població de l'Institut d'Estadística de Catalunya, l'any 2015 hi hauria a Catalunya, respectivament 7.723.744 habitants (escenari mitjà alt) o 8.176.976 habitants (escenari alt)

*Tràmits de les disposicions generals al Departament:
Capítol 4 del Títol 3 de la Llei 13/1989.*

*Informe de la Direcció General de Modernització:
Decrets 480/2006 i 32/2002*

Informe del Gabinet Jurídic de la Generalitat: Llei 7/1996, d'Organització dels Serveis Jurídics de la Generalitat

Aprovació pel Consell Tècnic: Decret 128/2005

Tramitació parlamentària: articles 126 i ss. del Reglament del Parlament de Catalunya

Però en l'elaboració de la Llei no partim de zero. Existeixen documents del Govern que han de ser considerats no només com a antecedents sinó com a continguts normatius o pre-normatius. És el cas del document "Per un model d'acollida dels immigrants: necessitats i propostes",^① elaborat pel Consell Assessor de la Immigració, el Pla de Ciutadania i Immigració 2005 – 2008, aprovat pel Govern el 28 de juny de 2005, i el Programa Integral d'Acollida, elaborat per la Secretaria per a la Immigració el 2006. En l'elaboració d'aquests documents, plans i programes s'ha comptat amb la participació i el consens de moltes persones, representants d'Administracions, i entitats, a través de diversos processos de consulta, alguns d'ells operats al si del Consell Assessor de la Immigració i de la Comissió Interdepartamental d'Immigració.

Cal tenir també en compte, de manera molt destacada, l'experiència pràctica adquirida pels ajuntaments, consells comarcals i altres ens locals en la gestió de l'acollida, experiència en què també han tingut un paper del tot essencial les entitats i els agents socials. Tot i així, el grau de resposta a la situació actual és encara insuficient atès que ni a tot el territori català ni a totes les persones que ho necessiten, se'ls garanteix encara les prestacions que el servei d'acollida definit per aquesta Llei determinarà. La Llei doncs ha d'aportar un valor afegit concret, la sistematització del servei, la garantia de la seva prestació, i la suficiència financera.

^② Darrerament, l'experiència local ha anat estructurant-se, en gran mesura, a l'entorn de la gestió de les convocatòries de subvencions a ens locals per programes i accions d'acollida i d'integració de persones estrangeres immigrades. Aquestes convocatòries, que ja s'han publicat els anys 2005, 2006 i 2007, ofereixen, com el títol indica, una tipologia exhaustiva de les accions d'acollida i integració que tant els ajuntaments com els consells comarcals de Catalunya poden realitzar i, de fet, realitzen. Com sigui que aquesta tipologia –i altres aspectes- va ser fruit del consens entre la Generalitat, l'Associació Catalana de Municipis i la Federació de Municipis de Catalunya, podem considerar que, com a contingut material de l'acollida, està cridat necessàriament a prefigurar la Llei.

Igualment, en el Consell Europeu de Tessalònica, al juny del 2003, els caps d'Estat i de Govern de la Unió Europea van acordar la importància de dur a terme programes de cooperació, d'intercanvi d'experiències i d'informació sobre la integració en l'àmbit de la Unió. A resultes d'aquest acord, i a partir d'un seguit de seminaris organitzats pels ministeris responsables d'immigració dels diferents països europeus receptors d'immigració, la Direcció General de

Pla de Ciutadania i Immigració 2005-2008

Programa Integral d'Acollida. Secretaria per a la Immigració, 2006.

Plans de recepció i acollida municipal (PRAM), impulsats per la Diputació de Barcelona en alguns municipis de la província de Barcelona; així com plans elaborats per alguns ajuntaments en el marc de les seves competències reconegudes per la legislació de règim local.

Les vigents convocatòries de subvencions a ens locals: publicades com a Ordre BEF/525/2006, i Ordre BEF/526/2006 (DOGC 4761). Vd. també les Resolucions ASC/168/2007 i ASC/169/2007

Manual sobre Integració per a responsables de l'elaboració de polítiques i professionals, Direcció General de Justícia, Llibertat i Seguretat de la Comissió Europea. Novembre de 2004

Justícia, Llibertat i Seguretat de la Comissió Europea elaborarà documentació que recull un seguit de bones pràctiques i recomanacions en els àmbits de l'acollida, la participació ciutadana i l'estudi d'indicadors. La coincidència en diversos àmbits entre aquestes recomanacions i l'experiència que tant en l'àmbit local com en l'associatiu s'ha adquirit a Catalunya, contribuirà, també, a dotar els continguts de la Llei. ③

D'altra banda, La Secretaria per a la Immigració va reunir un grup d'experts, dels móns acadèmic i professional, que van reflexionar amb l'objectiu de significar i perfilar els principals desafiaments i dubtes que hauria de plantejar la futura Llei d'Acollida. El grup, que va celebrar vuit sessions de treball, va abordar principalment els següents temes: polítiques comparades d'altres països, marc competencial de la Generalitat per abordar la Llei, ciutadans destinataris de l'acollida, definició de l'acollida, competències locals, instruments de coordinació i cooperació entre les Administracions, rol de la societat civil i de les entitats de suport a la immigració. ④

Els membres del Grup de Treball foren: Eduard Rojo, Joan Prats, Montserrat Salvador, Ricard Zapata, Jordi Sánchez i Maria Helena Bedoya. Per part de l'Administració: Joaquim Brugué, Joan Manuel Espuelas (Direcció General de Participació Ciutadana); i Adela Ros, Montserrat Solé i Xavier Alonso (Secretaria per a la Immigració).

Actes del Grup de Treball de la Llei d'Acollida: 24 de novembre de 2005, 14 de febrer, 2, 16 i 30 de març, 20 d'abril, 4 i 18 de maig de 2006.

2. JUSTIFICACIÓ

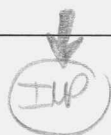
La Llei ha de determinar les qüestions principals que justificaran la seva aprovació.

1) En primer lloc cal emfatitzar, com ho fa l'Estatut d'Autonomia de Catalunya, la importància substantiva de les aportacions de les poblacions diverses a l'existència i a l'ésser mateix del país. "Catalunya s'ha anat fent en el decurs del temps amb les aportacions d'energies de moltes generacions, de moltes tradicions i cultures, que hi han trobat una terra d'acollida, (...) és un país ric en territoris i gents, una diversitat que la defineix i enriqueix des de fa segles i l'enforteix per als temps venidors, (...) és una comunitat de persones lliures per a persones lliures on cadascú pot viure i expressar identitats diverses, amb un decidit compromís comunitari basat en el respecte per la dignitat de cadascuna de les persones, on l'aportació de tots els ciutadans i ciutadanes ha configurat una societat integradora (...).

Paràgrafs 1r, 7è, 8è i 9è del Preàmbul de l'Estatut d'Autonomia de Catalunya.

2) En segon lloc cal tenir present que les primeres etapes de la residència de les persones nouvingudes en el país receptor són especialment importants. Cal entendre les actuacions d'acollida com una inversió de futur que tant la societat d'acollida com la persona immigrada han

El 4t Principi Bàsic Comú de la Política d'Integració d'Immigrants de la Unió Europea afirma: "Un coneixement bàsic de la llengua, història i les

d'estar disposades a fer. Es dona a les persones immigrades que ho necessitin una primera oportunitat d'adquirir unes habilitats bàsiques per a poder ser autosuficients, i l'esforç, per tant, ha de valer la pena. Per a la societat, el retorn de la inversió és que les persones immigrades esdevenen més preparades i més lliures, més capaces, per tant, de participar i contribuir a la millora de la societat mateixa.

institucions de la societat d'acollida és indispensable per la integració; habilitar els immigrants a adquirir aquest coneixement bàsic és essencial per a una integració reeixida". Més endavant diu: "La importància d'aquest coneixement bàsic es reflecteix en l'èmfasi creixent atribuït per diversos Estats membres en programes introductoris". Principis aprovats pel Consell de Ministres de Justícia i Afers d'Interior de la UE el 19 de novembre de 1994, i assumits pel Consell Europeu de 16 i 17 de desembre del mateix any.

Capítol 1: Conclusions, 1. Manual sobre Integració per a responsables de l'elaboració de polítiques i professionals, Direcció General de Justícia, Llibertat i Seguretat de la Comissió Europea. Novembre de 2004

Finalment, la formalització del procés d'acollida que pretén la Llei suposa, al mateix temps, una assumptió per part de la societat catalana del fet migratori, de la seva perdurabilitat al llarg dels propers anys i dècades i de la necessitat de gestionar-lo com un procés, amb els seus reptes i les seves oportunitats, però com un procés social més a gestionar, l'existència del qual, a fi de comptes, és inqüestionable, si bé és cert que cal reiterar la necessitat que les persones immigrades arribin al nostre país en situació administrativa regular, per la qual cosa aquesta Llei dona un èmfasi especial a que el servei d'acollida es presti ja des de les oficines a l'exterior.

3. EXTENSIÓ DELS DRETS A LA CIUTADANIA RESIDENT

L'Estatut d'Autonomia afirma la voluntat de que la totalitat dels drets i deures s'estenguin no només als *catalans i catalanes* o persones que gaudeixen de la ciutadania de Catalunya, bo i entenent aquesta condició com la dels nacionals espanyols amb veïnatge administratiu al territori català, sinó a totes les persones

Condició política de catalans: Article 7.1 de l'Estatut d'Autonomia de Catalunya

El legislador català ha volgut afirmar com a principi que la ciutadania, entesa aquesta com a plenitud de drets i deures, s'ha d'intentar fer extensiva a totes les persones que viuen a Catalunya, si no com a realitat instantània o immediata, sí com a compromís de les Administracions catalanes i com a tendència, mitjançant la universalització dels serveis i les prestacions, i la universalització, o l'extensió a tothom, de les polítiques i serveis que procuren la

Extensió dels drets dels catalans a altres persones: Article 15.3 de l'Estatut d'Autonomia de Catalunya

IVP

DEF. CIUTADANIA

promoció de la igualtat i la cohesió social.

En plena concordança amb l'Estatut d'Autonomia, i anticipant-se a la seva aprovació, el Pla de Ciutadania i Immigració 2005–2008 es refereix al principi de "ciutadania resident": "En aquest context –afirma el Pla– és important impulsar un enfocament de la ciutadania basat en la residència material i en la voluntat de la persona de romandre efectivament i establiment en un entorn social determinat, i de voler-ne formar part.

Principi de ciutadania resident: capítol II, epígraf 4, del Pla de Ciutadania i Immigració 2005 – 2008.

Per altra banda, però, cal tenir en compte que les condicions bàsiques de l'exercici dels drets i deures de les persones que no tenen nacionalitat espanyola ve regulat per la legislació de l'Estat i sotmès a la Constitució i la Llei. En primer lloc, la Llei Orgànica 4/2000 que atribueix més o menys drets en funció de si la persona és resident ~~legal~~ amb autorització per treballar, resident sense autorització per treballar, o no disposa de cap autorització. És el cas, per exemple, del dret al treball, que es limita als estrangers residents amb autorització per treballar, així com els drets d'accés a l'ensenyament no obligatori o a la sindicació es reserven als estrangers residents. Aquesta distinció és clau, sobretot si considerem que a cada moment viuen i treballen a Catalunya, al conjunt de l'Estat i a molts llocs d'Europa moltes persones estrangeres que viuen durant períodes considerables en situació administrativa irregular. *(IUP)*

Article 149.1.2 n de la Constitució

Article 13 de la Constitució

Llei Orgànica 4/2000, d'11 de gener, sobre Drets i Llibertats dels Estrangers a Espanya i Llur Integració Social. Reformada posteriorment per les Lleis Orgàniques 8/2000, 11/2003 i 14/2003

El legislador català es veu limitat a l'hora de fixar les condicions bàsiques de l'exercici dels drets dels estrangers, però, insistim, sí que pot comprometre a les Administracions catalanes a promoure les condicions perquè la persona evolucioni ves la plenitud de drets; sense oblidar que la plenitud restarà condicionada a l'adquisició de la nacionalitat. *(Plenitud de drets)*

=> condicionada a nacionalitat

Tanmateix, la Llei no pretén fer la relació dels drets de cada àmbit (educació, salut, ensenyament lingüístic, etc.), per tal com això es considera més propi de cada una de les lleis sectorials corresponents i, arribat el cas, d'una futura Llei d'Integració també prevista en l'Estatut d'Autonomia de Catalunya. La present Llei regula el *dret sectorial que li és propi*, el dret a rebre un servei d'acollida en els termes i continguts que s'hi defineixin.

Article 138 de l'Estatut d'Autonomia de Catalunya

El compromís del Govern per a subscriure un Pacte Nacional per a la Immigració també condiciona aquesta opció. Donada l'amplitud dels continguts a tractar en aquest Pacte, fan

"Impulsar un pacte nacional per a la Immigració entre tots els agents implicats per tal d'afrontar de forma estratègica el repte de la immigració a Catalunya.

necessari circumscriure els àmbits de la Llei estrictament a l'àmbit de l'acollida i, en canvi, deixar aspectes com la regulació dels drets i els deures a una futura Llei d'Integració, que caldrà elaborar amb posterioritat al Pacte.

Document Programàtic del Govern de l'Entesa Nacional pel Progrés, pàgina 14.

4. OBJECTE DE LA LLEI

L'objecte bàsic d'aquesta Llei és contribuir a fer efectius els principis d'igualtat i de cohesió social, mitjançant la prestació d'un servei d'acollida orientat a la promoció de l'autonomia personal i dirigit a les persones que, per motiu del seu desconeixement de la societat catalana o del seu origen, poguessin trobar-se en desavantatge.

La Llei ha de regular, doncs, la definició de l'acollida, les persones titulars d'aquest dret, els principis de l'acollida i de la seva gestió, el valor jurídic que té per a les persones que en rebin el servei, els seus continguts, l'estructura dels serveis i els ens responsables de portar-la a terme, les competències de la Generalitat i dels ens locals, els diferents plans d'Immigració de les Administracions catalanes, els mecanismes de finançament, el conjunt d'organitzacions que fan possible la governança del sistema i, finalment, la tipologia de professionals de l'anomenada gestió de la diversitat.

5. UNA LLEI NOVA

La Llei d'acollida és una novetat dins de l'ordenament jurídic. És la primera llei d'aquest tipus amb què comptarà Catalunya. És la mateixa raó que explica que no hi hagi un règim jurídic previ evolucionat, a excepció dels decrets 293/2000 i 125/2001, que no tenen contingut material sinó orgànic, i el decret 188/2001, que no esmenta l'acollida. Diversos punts de la Llei requeriran un desenvolupament posterior. La Llei ha d'habilitar el Govern, per tal que diverses parts de la regulació de la mateixa siguin desenvolupades per reglament.

Potestat reglamentària. Articles 68.1 de l'Estatut d'Autonomia de Catalunya i 61 de la Llei 13/1989.

} ?

6. DEFINICIONS

Acollida

L'acollida és la primera etapa on la persona immigrada o retornada inicia el procés d'integració dins de la nostra societat.

Serveis d'Acollida

El servei d'Acollida és el conjunt de recursos, equipaments, projectes i programes de titularitat pública i privada, que s'adrecen a garantir formació i informació de caràcter bàsic a les persones, bé sigui estrangeres o retornades, amb la finalitat de promoure'n l'autonomia i la promoció personal, la integració social, així com la cohesió del conjunt de la societat catalana.

Aspectes de la definició d'acollida: capítol III, epígrafs 7.1 i 9.a del Pla de Ciutadania i immigració 2005 – 2008. També: pàgina 12 del Pla Integral d'Acollida.

Promoció de la cohesió social per part dels poders públics: Article 42.1 de l'Estatut d'Autonomia de Catalunya.

La política de la Generalitat en matèria d'immigració ha de vetllar per l'estabilitat i la cohesió social en un entorn de diversitat creixent: Capítol II, epígraf 5.4 del Pla de Ciutadania i Immigració 2005 – 2008.

7. TITULARS DEL DRET AL SERVEI D'ACOLLIDA

Són titulars del dret a rebre el servei d'acollida les persones estrangeres i retornades a partir del seu primer empadronament en un municipi de Catalunya, així com també les persones que es disposin a establir-se al territori de Catalunya i iniciïn els corresponents tràmits administratius des d'oficines a l'exterior.

La condició de persona empadronada dóna dret a utilitzar els serveis públics municipals; així com a exigir la prestació i, si s'escau, l'establiment de serveis públics sempre que es tracti de competències de caràcter obligatori. Article 43 del Decret Legislatiu 2/2003, de la Llei municipal i de règim local de Catalunya.

Vd. també l'article 56 del Reial Decret 2612/1996, de 20 de desembre, que modifica el Reglament de Població i Demarcació Territorial de les Entitats Locals.

La inscripció dels estrangers al Padró únicament els atribueix els drets que la legislació vigent indiqui. Article 18.2 de la Llei 7/1985

Cal avançar vers una gestió institucional integrada dels moviments humans, que seria limitada si només tingués en compte les immigracions estrangeres. En aquest sentit, a partir de l'any 2002 la Generalitat va posar en marxa un servei públic prestacional i d'acollida dels catalans emigrats i llurs descendents. Les corresponents estructures administratives van ser adscrites a la

Competència de la Generalitat en relació a "la promoció i la integració de les persones retornades i l'ajuda a aquestes, i l'impuls de les polítiques i les mesures pertinents que en facilitin el retorn a

Secretaria per a la immigració al decurs de la VII Legislatura. Sembla oportú, per raons d'eficiència, sistemàtica i visió integral de la política, que la Llei integri, en la mesura del possible, les estructures i les normes que afecten tant a les persones catalanes que retornen, com a les estrangeres que immigren a Catalunya.

8. PRINCIPIS DE L'ACOLLIDA

Dret individual d'accés. L'accés al servei d'acollida és un dret individual de la persona, entenent aquest com l'accés als conjunt de recursos, equipaments, projectes, programes i prestacions, i una correlativa obligació de les Administracions catalanes en els termes que expressa aquesta Llei.

Dret temporal. L'acollida és un procés la finalitat del qual és promoure l'autonomia i la promoció personal i la integració social, així com la cohesió del conjunt de la societat catalana. Per tant, el dret d'accés al servei d'acollida és temporal.

Satisfacció de les necessitats inicials de formació i informació. El servei d'acollida ha de buscar contribuir a satisfer les necessitats inicials de la persona que s'estableix a Catalunya, assegurant la informació i el coneixement de la cultura pública comuna que orienta la proposta de ciutadania plural i cívica del Pla de Ciutadania i Immigració (2005-2008). El servei d'acollida, també, ha tenir un enfocament contextualitzat a la realitat política, social i cultural de Catalunya, així com a la del municipi i comarca on tingui lloc.)) ADEQUACIÓ A REALITAT TERRITORIAL

Organització flexible. L'acollida s'ha d'organitzar amb la màxima flexibilitat atenent les necessitats de les persones destinatàries.

Enfocaments diferenciats. L'acollida ha d'admetre enfocaments diferenciats o especificitats atesa l'heterogeneïtat de les persones beneficiàries segons criteris d'edat, d'origen, de religió, de gènere, de capacitat personal i de formació professional.

Perspectiva de gènere. El servei d'acollida ha d'integrar la perspectiva de gènere com a eina d'anàlisi i de planificació.

Catalunya". Article 138.d de l'Estatut d'Autonomia de Catalunya.

Llei 25/2002, de 25 de novembre, de Mesures de Suport al Retorn dels Catalans Emigrats i Llurs Descendents, i de Segona Modificació de la Llei 18/1996.

"Règim d'acolliment" com a obligació dels poders públics: article 42.6 de l'Estatut d'Autonomia de Catalunya.

Temporalitat de la integració i, per tant, de l'acollida: d'acord amb el que estableix el Manual sobre Integració de la Direcció General de Justícia, Llibertat i Seguretat de la Comissió Europea, novembre de 2004: "la integració és un procés que dura diversos anys, en molts casos va més enllà de l'obtenció de la nacionalitat o de la segona o tercera generació. El procés té més possibilitats de ser un èxit quan les societats receptores es comprometen a rebre amb els braços oberts la població immigrant i a proporcionar-li oportunitats de familiaritzar-se amb la llengua, amb els valors bàsics de la societat i amb els costums, i quan la societat immigrant es mostra determinada a integrar-se en la societat que l'acull."

L'acollida és la primera etapa on la persona immigrada inicia el procés d'inclusió dins de la nostra societat. Per tant, té un caràcter temporal i té com a objectiu darrer la satisfacció de les seves necessitats inicials, assegurant la informació i el coneixement de la cultura pública comú que orienta la proposta de ciutadania plural i cívica del Pla de Ciutadania i Immigració 2005-2008. Es reconeix que en la mesura que cobreix situacions específiques, és un dret i deure tenir tant l'accés a l'acollida per part de la persona immigrada com assegurar-la per part de les Administracions

ACOLLIDA —————> DRET.
TITULAR —————> DEURES

competents. La Llei també aposta per un enfocament contextual (l'acollida ha de poder seguir criteris propis diferencials de la societat cultural de Catalunya), integral (l'acollida ha de donar criteris a tots els serveis i sectors públics) i social (l'acollida és un afer de corresponsabilitat amb tots els agents socials. S'haurà de tenir en compte el caràcter voluntari i gratuït de les polítiques d'acollida, i el fet de ser flexible i poder ser objecte d'atenció diferenciada davant l'heterogeneïtat de la població beneficiària atesos criteris d'edat, de cultura, de religió, de gènere, de capacitat personal i de formació professional. El seu darrer objectiu és aconseguir plena autonomia de la persona immigrada i el desenvolupament de les seves capacitats en la societat com qualsevol ciutadà, i evitar l'aïllament social i cultural, l'exclusió i l'anomia respecte de les lleis i les normes de convivència". Actes del Grup de Treball de la Llei d'Acollida, novembre 2005 – maig 2006.

L'autonomia i la promoció personals, i els enfocaments diferenciats del servei, serveixen al principi d'igualtat o, el que és el mateix, a la lluita contra la discriminació. Article 23 de la Llei orgànica 4/2000, i Directives 2000/43/CE i 2000/78/CE del Consell.

9. VALOR JURÍDIC DE L'ACOLLIDA

Els titulars del dret a l'acollida estan sotmesos als mateixos deures que els catalans, amb l'extensió i límits definits al conjunt de l'ordenament jurídic.

El seguiment del procés d'acollida, per part del seu titular, pot tenir valor jurídic al si de procediments administratius regulats per les diferents Administracions.

L'acreditació per part de l'Administració conforme a la qual una persona estrangera ha realitzat les accions pròpies de l'acollida pot, però, comportar un valor jurídic. Per exemple:

- en l'adquisició de la nacionalitat per residència: "interessat haurà de justificar, en l'expedient regulat per la legislació del registre civil, bona conducta cívica i suficient grau d'integració a la societat espanyola". Article 22.4 del Codi Civil, en la redacció donada per la Llei 36/2002.

- en les sol·licituds d'autorització de residència temporal anomenades d' "arrelament social", que

regulen els articles 45,2.b i 46,2.c del Reial Decret 2393/2004, de 30 de desembre, , que aprova el Reglament de la Llei Orgànica 4/2000.

- en l'expedient de sol·licitud d'exempció de l'autorització de treball als "menors estrangers en edat laboral tutelats per entitats de protecció de menors competent, per aquelles activitats que, a proposta de l'esmentada entitat, mentre que romanguin en aquella situació, afavoreixin llur integració social. La situació restarà provada amb l'acreditació segons què l'entitat citada exerceix la tutela del menor i la presentació per part de la mateixa de la proposta d'activitat que afavoreixi la integració social del menor". Article 68.k del Reial Decret 2393/2004.

- en la concessió de l'estatut de nacionals de tercers països residents de llarga durada, o de l'estatut de reagrupat familiar, o de l'estatut d'estudiant de tercer país. Vd. respectivament els articles 5,2,i 11,3, b, i 15.3 de la Directiva 2003/109/CE; 4,3 i 7,2 de la Directiva 2003/86/CE; i 7,1,c, 10,c i 11,d de la Directiva 2004/114/CE.

10. CONTINGUTS DE L'ACOLLIDA

El servei de primera acollida s'organitza en accions formatives i informatives, estructurades, a partir de l'avaluació inicial de les necessitats de coneixements de la persona titular, en itineraris adaptats a aquestes necessitats, així com derivacions a altres serveis públics o privats.

Seguint amb el que es proposa al Manual sobre Integració, de la Direcció General de Justícia, Llibertat i Seguretat de la Comissió Europea, els continguts han de ser l'adquisició de competències lingüístiques bàsiques, l'establiment de lligams amb el mercat laboral i el coneixement de la societat d'acollida per mitjà d'uns programes ben planificats i amb els recursos adequats.

LLINGÜES
TREBALL
CONEX. SOCIETAT } 3 TALLS

Manual sobre Integració per a responsables de l'elaboració de polítiques i professionals, Direcció General de Justícia, Llibertat i Seguretat de la Comissió Europea, novembre de 2004.

Programa Integral d'Acollida. Secretaria per a la Immigració, 2006.

Les persones retornades han de rebre "la formació, per a garantir uns coneixements bàsics de la realitat sociolaboral de Catalunya, dels drets i deures i de la llengua, amb la finalitat de facilitar-ne la integració cultural i social". Article 8.h de la Llei 25/2002, de 25 de novembre, de Mesures de Suport al Retorn dels

Catalans Emigrats i Llurs Descendents, i de Segona Modificació de la Llei 18/1996.

Competències lingüístiques bàsiques

Pel que fa a l'acollida lingüística, l'objectiu del servei de primera acollida és dotar el titular de les mateixes competències lingüístiques bàsiques en ambdues llengües oficials.

D'acord amb el que s'estableix a l'article 6 de l'Estatut, amb les recomanacions del Consell Assessor de la Immigració de la Generalitat, així com amb l'objectiu d'afavorir la igualtat d'oportunitats a través de l'acollida establert en aquesta Llei, és recomanable que el contingut ofert pels serveis d'acollida sigui de forma general en llengua catalana, per tal d'equiparar les competències lingüístiques dels titulars en ambdues llengües oficials, així com per tenir un procés d'acollida contextualitzat a Catalunya a través de l'ús de la seva llengua pròpia, tot transmetent el missatge de desig de permanència del projecte migratori.

La formació lingüística constitueix el més important dels esforços d'acollida per als governs d'arreu d'Europa. La correcta avaluació inicial de les competències de la persona titular i la prestació dels recursos adaptats a aquesta resulten claus per a l'èxit.

Els nivells de competència lingüística adquirits s'han de poder acreditar en un format reconegut per les institucions educatives i les empreses per tal de facilitar l'accés al mercat de treball i a d'altres possibilitats formatives. El Marc Europeu Comú de Referència per a l'Aprenentatge, l'Ensenyament i l'Avaluació de Llengües, elaborat pel Consell d'Europa, estableix els nivells comuns de referència.

El servei de primera acollida ha d'incloure també informació sobre els serveis d'acollida especialitzats, molt especialment del Consorci per a la Normalització Lingüística, que permetin millorar i aprofundir en les competències lingüístiques adquirides, serveis amb els quals s'estarà coordinat.

La formació lingüística, especialment la de primera acollida, s'ha de fer de manera contextualitzada; es tracta d'una formació instrumental i comunicativa, més que normativa. Per això cal preveure una formació de formadors i uns recursos formatius específics per a aquests cursos o sessions.

En tractar-se d'estadis molt inicials, cal incorporar l'ús de les llengües familiars de les persones

Article 6 de l'Estatut d'Autonomia de Catalunya:

1. La llengua pròpia de Catalunya és el català. Com a tal, el català és la llengua d'ús normal i preferent de les administracions públiques i dels mitjans de comunicació públiques de Catalunya, i és també la llengua normalment emprada com a vehicular i d'aprenentatge en l'ensenyament.

2. El català és la llengua oficial de Catalunya. També ho és el castellà, que és la llengua oficial de l'Estat espanyol. Totes les persones tenen el dret d'utilitzar les dues llengües oficials i els ciutadans de Catalunya tenen el dret i el deure de conèixer-les. Els poders públics de Catalunya han d'establir les mesures necessàries per a facilitar l'exercici d'aquests drets i el compliment d'aquest deure. D'acord amb el que disposa l'article 32, no hi pot haver discriminació per l'ús de qualsevol de les dues llengües."

El coneixement de les llengües possibilita l'exercici dels drets i deures de coneixement i ús de les llengües. Capítol III del Títol I de l'Estatut d'Autonomia de Catalunya.

"L'experiència ens mostra que totes aquelles persones que van rebre la formació en català dominen després el català i el castellà, mentre que els coneixement d'ambdues llengües és minoritari en els que tan sols van aprendre el castellà. Però el més rellevant és que la situació laboral i professional dels que coneixen les dues llengües és superior a la dels que tan sols en coneixen una. És a partir d'aquest fet que recomanem que tot el procés d'acollida i de formació es faci en català, ja que la immigració que arriba en aquests moments a Catalunya té com a projecte quedar-s'hi, els fills aprenen català a l'escola, i, malgrat que en un

immigrades (i no les llengües oficials a Catalunya) per garantir la comunicació, i elaborar unes recomanacions o protocols sobre aquest aspecte.

Caldrà preveure el tractament que es dona a l'aranès, que ha de ser present en els processos d'acollida a la vall d'Aran.

ACOLLIDA → Autonomia

Coneixements laborals i d'estrangeria

Si l'autonomia personal és l'objectiu del servei d'acollida, establir un lligam més estret amb el mercat laboral és molt important quan es dissenyen les accions formatives i informatives que el componen.

Cal, doncs que aquestes accions siguin diferents si la persona destinatària ja té relació amb el

primer moment la seva voluntat és aprendre el castellà, un cop fa un determinat temps que són aquí s'adonen que no coneixen el català els dificulta la integració laboral, retalla la seva igualtat d'oportunitats i els provoca, sense voler, una doble discriminació. A més, fer-los l'ensenyament en castellà és, d'una manera o d'una altra, dir-los que el seu projecte de futur no és quedar-se a Catalunya. "Per un model d'acollida dels immigrants: necessitats i propostes". Consell Assessor de la Immigració, 12 de juliol de 2002

Cal determinar l'abast del concepte competències lingüístiques bàsiques. Un referent aconsellable és el Marc europeu comú de referència per a les llengües del Consell d'Europa (1971), que determina sis nivells de competència per a totes les llengües. D'aquests nivells, els dos primers, A1 i A2, corresponen a l'usuari bàsic. Per a cada nivell, a Catalunya, els programes de la Secretaria de Política Lingüística i del Consorci per a la Normalització Lingüística estableixen una formació d'una durada de 90 hores. Cal tenir en compte, però, que l'adquisició del nivell de competències depèn també de factors inherents a l'alumne, com la distància amb seva llengua de partida o el seu nivell educatiu, que poden fer augmentar aquest mínim d'hores.

El Consorci per a la Normalització Lingüística ofereix un nivell de cursos, denominat inicial, que és previ als nivells bàsics del Consell d'Europa, i que en gran part conté informació cultural i d'entorn (no pròpiament capacitat lingüística). Per tant, aquests cursos podrien ser servei de primera acollida.

El 3r Principi Bàsic Comú de la Política d'Integració d'Immigrants de la Unió Europea afirma: "La feina és una part clau del procés d'integració i és central en termes de participació dels immigrants i per a les contribucions que els immigrants fan a la societat d'acollida, i per fer que aquestes contribucions siguin

→ INTERESSANT: Acollida telemàtica

mercat laboral o no en té.

En el primer cas els continguts de la primera acollida han de ser menors i s'han de prioritzar els continguts especialitzats. En canvi, caldrà emfatitzar la flexibilitat dels cursos i la seva implementació horària, per adaptar les accions a les diferents realitats laborals. També es podrà incentivar l'ús de les tecnologies de la informació i fer els continguts d'acollida accessibles a través d'aquestes. Una altra forma de facilitar l'accés és a partir de la disposició física dels recursos de formació de l'acollida en un mateix punt.

PUNT DE FORMACIÓ D'ACOLLIDA

Igualment, cal assolir acords amb les empreses per tal que els i les treballadores puguin accedir als continguts de l'acollida, tant de la primera acollida com de l'especialitzada, en el propi entorn laboral. Els programes combinats lingüísticolaborals solen ser molts útils perquè els participants es beneficien de l'ensenyament lingüístic en el marc laboral, i s'obtenen resultats més ràpidament.

Per a les persones titulars del dret d'acollida que no tinguin cap relació amb el mercat laboral, l'orientació sociolaboral, l'ajuda en la cerca de feina, el coneixement dels centres d'assessorament professional, els programes de transició a la feina i les pràctiques professionals poden formar part dels programes d'acollida especialitzada, i són serveis que es poden oferir de manera coordinada o integrada en el servei de primera acollida.

Per a les persones estrangeres immigrades és una qüestió fonamental la seva situació jurídica administrativa. És necessari, doncs, donar informació bàsica relativa a l'accés i manteniment de la regularitat administrativa necessària per a viure i treballar al nostre país.

Coneixement de la societat catalana

Per tal d'una millor consecució dels objectius de la Llei, advoquem perquè, a través de les accions informatives i formatives de la primera acollida, es transmeti el missatge d'una societat d'acollida que ofereix incentius als nouvinguts perquè se sentin responsables de la comunitat en què viuran.

Així, s'han d'oferir coneixements sobre el funcionament i els valors de la societat, sobre els elements fonamentals del nostre ordenament jurídic, com ara els drets i deures fonamentals, el respecte pels drets humans i la democràcia, la igualtat entre sexes, els drets dels infants o el funcionament del sistema polític, incloent-hi les oportunitats de participació en la política i en la

visibles". Principis aprovats pel Consell de Ministres de Justícia i Afers d'Interior de la UE el 19 de novembre de 1994, i assumits pel Consell Europeu de 16 i 17 de desembre del mateix any

"La inserció laboral i l'autonomia personal" és un dels objectius específics del Pla de Ciutadania i Immigració 2005 - 2008

→ programes lingüístics
losers → NOTES ? EXERCICIS

|| com es coordina?
|| qui gestiona els programes
d'acollida especialitzada?

|| CITE | AMIC

El 2n Principi Bàsic Comú de la Política d'Integració d'Immigrants de la Unió Europea afirma que "la integració implica respecte pels valors bàsics de la Unió Europea". Principis aprovats pel Consell de Ministres de Justícia i Afers d'Interior de la UE el 19 de novembre de 1994, i assumits pel Consell Europeu de 16 i 17 de desembre del mateix any.

El dret al coneixement dels serveis i prestacions públiques deriva del dret dels ciutadans "a obtenir informació i orientació dels requisits jurídics o tècnics

societat civil.

Igualment, les accions informatives i formatives han de facilitar que la persona titular se situï en el seu nou context mitjançant l'accés a coneixements en matèria d'història, geografia i cultura catalanes, així com amb l'accés a la informació bàsica sobre el municipi i la comarca.

En aquest sentit, també s'han de donar a conèixer les normes bàsiques d'organització i serveis municipals, així com els drets i deures dels veïns.

Les informacions sobre els serveis públics, pel seu caràcter pràctic i per a l'extensió dels drets i deures comuns, també han de tenir cabuda en l'àmbit de la primera acollida. Han d'incloure informació sobre el funcionament, característiques i requisits d'accés als sistemes públics de salut, educació, treball, serveis socials i habitatge, entre d'altres.

11. PRINCIPIS DE GESTIÓ DE L'ACOLLIDA

La Llei estableix els principis bàsics que han de regir la gestió dels serveis d'acollida:

- **Responsabilitat de les Administracions i tots els sectors socials.** L'acollida és responsabilitat de tots els sectors socials. Com a servei públic, és prestada per les Administracions directament o en col·laboració amb els agents socials i les organitzacions privades. Té la finalitat de reforçar la cultura de rebuda i d'hospitalitat, no només com a valor social, sinó també com a tret de la nostra identitat col·lectiva.
- **Criteris comuns.** L'acollida ha de tenir criteris comuns per al conjunt de serveis i sectors que hi intervinguin.
- **Transversalitat.** Comporta una cultura organitzativa en què les diferents àrees de les Administracions, a partir d'un marc normatiu comú, i a partir de línies estratègiques i plans consensuats, coordinen i desenvolupen programes i actuacions. El conjunt dels serveis d'acollida funciona de forma integrada i coordinada en xarxa.
- **Subsidiarietat.** Comporta garantir que les decisions les prengui l'Administració més

(...) de projectes, actuacions o sol·licituds" de les Administracions. Article 35.g de la Llei 30/1992.

En el mateix sentit, article 154.1 del Decret Legislatiu 2/2003: "Les corporacions locals han de facilitar la més àmplia informació sobre llur activitat i la participació de tots els ciutadans en la vida local"

Els poders públics han d'emprendre les accions necessàries per a facilitar a totes les persones l'accés a la cultura, als béns i als serveis culturals i al patrimoni cultural, arqueològic, històric, industrial i artístic de Catalunya". Article 44.5 de l'Estatut d'Autonomia de Catalunya.

El coneixement de l'organització i els serveis municipals és condició per a l'exercici dels drets i deures dels veïns de l'article 43 del Decret Legislatiu 2/2003.

Principis bàsics de gestió del Pla de Ciutadania i Immigració 2005 – 2008.

propera al ciutadà, i els nivells administratius superiors se'n responsabilitzen en cas d'insuficiència de capacitat de resposta local.

- **Territorialitat.** Comporta el desplegament del servei d'acollida arreu del territori de Catalunya, i sense perjudici de l'acollida a l'exterior, a partir de les administracions locals, dels òrgans desconcentrats de l'administració autonòmica i de les organitzacions privades.
- **Eficiència.** Comporta millorar la racionalització dels recursos i evitar duplicitats entre administracions i organitzacions privades que prestin serveis d'acollida en un mateix territori.
- **Especialització professional.** L'acollida ha de ser prestada per professionals qualificats.
- **Dotació pressupostària.** Comporta el compromís dels poders públics de dotar de recursos els serveis d'acollida, per al seu bon desenvolupament i èxit.
- **Participació.** S'ha de promoure la participació de persones i organitzacions d'origen immigrant i retornat, i especialment les formades per dones immigrades, en la gestió de l'acollida.
- **Avaluació.** Comporta l'obligació d'establir processos de valoració de l'impacte, dels processos d'implementació i de funcionament dels serveis, dels circuits de derivació i de coordinació, amb criteris d'eficàcia i eficiència.

El 9è Principi Bàsic Comú de la Política d'Integració d'Immigrants de la Unió Europea és el de participació dels immigrants, com a mitjà per a llur integració. Principis aprovats pel Consell de Ministres de Justícia i Afers d'Interior de la UE el 19 de novembre de 1994, i assumits pel Consell Europeu de 16 i 17 de desembre del mateix any.

"Promoure la participació dels ciutadans d'origen immigrant a la vida social, cultural, esportiva, econòmica i polític, així com en els espais de participació i diàleg amb les administracions del país, com a agents actius". Cf. un dels quatre eixos de les polítiques d'igualtat. Pla de Ciutadania i Immigració 2005 – 2008.

12. SISTEMA DELS SERVEIS D'ACOLLIDA

Primera acollida

El servei d'acollida s'estructura en serveis de primera acollida, de caràcter generalista i universal,

i serveis especialitzats d'acollida, formats pels serveis d'acollida que els diferents serveis públics i organitzacions públiques i privades disposin, de caràcter específic.

El servei de primera acollida s'ha de poder oferir a tots els que són titulars del dret i a tots els territoris que tinguin un mínim de presència de població immigrada, d'acord amb que s'estableixi reglamentàriament.

↓ QUIN ES EL MÍNIM?

Acollida especialitzada

Els serveis especialitzats d'acollida poden d'organitzar-se dins dels diferents serveis públics i de les organitzacions públiques i privades.

Atès que la finalitat de l'acollida és promoure l'autonomia personal, la mobilitat i la integració social de les persones que en són titulars, i que una part substantiva de la seva vida diària es desenvolupa o pot desenvolupar-se en àmbits de característiques pròpies i diferents dels de la vida quotidiana als pobles i ciutats, el Govern promourà actuacions d'acollida en aquests àmbits i, eventualment, la creació de serveis d'acollida especialitzats. Són exemples d'àmbits d'acollida especialitzada les empreses, les escoles, els centres de salut, els centres penitenciaris, els centres d'atenció als menors estrangers sense referents familiars, els punts d'informació juvenil, les oficines municipals d'habitatge o les biblioteques.

ACOLLIDA ESPECIALITZADA

La Llei opta per no imposar l'acollida en l'esfera privada com una obligació, sinó que la regula com una pràctica necessària, per exemple, en aquells llocs on hagi o hi pugui haver plantilles interculturals, tot impulsant-la a través de mitjans de cooperació tècnica i econòmica.

Les empreses i altres organitzacions han de promoure l'acollida, a través d'accions i programes d'acollida especialitzats, coordinades amb els serveis de primera acollida i dins els principis i objectius d'aquesta Llei.

Acollida especialitzada en l'àmbit sanitari públic: una de les funcions del Pla director d'immigració i cooperació en l'àmbit de la salut és "adoptar mesures per tal que el dret d'accés de la població immigrant resident a Catalunya a l'assistència sanitària es dugui a terme de manera que es tinguin en compte les necessitats de salut d'aquest col·lectiu i també les especificitats culturals (...)". Article 2.1.b del Decret 40/2006.

"L'empresa ha de garantir el principi de no discriminació tant en l'accés al lloc de treball com en l'establiment de les condicions de treball. S'analitzarà l'establiment de mesures d'acció positiva amb relació a determinats col·lectius amb més dificultats laborals". Mesura 75.6 de l'Acord estratègic per a la internacionalització, la qualitat de l'ocupació i la competitivitat de l'economia catalana. 16 de febrer de 2005.

Per tal de "concedir els permisos de treball haurà de garantir-se que els treballadors temporers seran allotjats en condicions de dignitat i higiene adients". Article 42.2 de la Llei Orgànica 4/2000.

D'altra banda, la Generalitat publica des de l'any 2001 convocatòries de subvencions destinades a la construcció, habilitació, reformes, ampliació, condicionament o subministrament d'allotjaments ccper a treballadors temporers. La darrera ha estat publicada al DOGC 4656 (Ordre BEF/291/2006, de 14 de juny). L'atorgament de les subvencions es condiona, entre d'altres requisits, a que el projecte

Acollida a l'exterior

La Generalitat ha de garantir el servei de primera acollida a les persones que es disposin a establir-se al territori de Catalunya, bé sigui com a treballadores, residents sense treball, reagrupades, titulars de visats per cerca d'ocupació, estudiants, retornades i la resta de categories de l'ordenament jurídic d'estrangeria i de retorn. Aquest servei s'ha de prestar a les oficines a l'exterior del Servei d'Intermediació Laboral en Origen, i pot prestar-se també a la resta de les seves oficines exteriors. La Generalitat pot col·laborar amb l'Administració de l'Estat per prestar el servei d'acollida a les seves oficines a l'exterior.

↳ quines són? on són? com són?

compti amb programes d'integració social i organització i coordinació d'activitats de lleure, culturals o de formació.

Oficines de la Generalitat a l'exterior: article 194 de l'Estatut d'Autonomia de Catalunya. Vd. també l'article 193.2, així com els decrets 156/2003 i 332/2004.

L'Administració de l'Estat ha de col·laborar amb les oficines exteriors de les Comunitats Autònomes: article 36.7 de la Llei 6/1997.

La Llei 40/2006, de 14 de desembre, de l'Estatut de la ciutadania espanyola a l'exterior reconeix el "dret dels espanyols a l'estranger a obtenir informació sobre el conjunt de les lleis i demés normes (...)". Article 8.

La Llei 40/2006 preveu que les Administracions autonòmiques i estatal (xarxa de consolats, ambaixades i centres estatal) col·labori. Article 21 i títol III.

Competència executiva de la Generalitat en intermediació laboral: article 170.d de l'Estatut d'Autonomia de Catalunya

Recentment, els acords de cooperació en matèria d'immigració entre Espanya i altres països, incorporen al seu articulat disposicions relatives a "integració dels residents", que preveuen mesures com ara "desenvolupar programes d'informació i orientació al territori del país emissor", i "desenvolupar programes d'acollida al territori del país receptor". Veure els articles 6 dels Acords amb Gàmbia (BOE 310 del 2006) i amb la República de Guinea (BOE 26 de 2007)

13. PRESTACIÓ DELS SERVEIS, TITULARITAT I RESPONSABILITAT

La responsabilitat de garantir la disponibilitat dels serveis d'acollida, de forma universal pel que fa al servei de primera acollida, correspon als poders públics i l'exerciran mitjançant la regulació i l'aportació de mitjans humans, tècnics i financers. També han d'assegurar la seva planificació, la

coordinació, el control, l'execució, l'avaluació amb criteris d'equitat, justícia social i qualitat.

Les administracions catalanes presten el servei d'acollida directament i amb la col·laboració dels agents socials i d'organitzacions privades, amb o sense ànim de lucre, així com amb les entitats formades per persones d'origen immigrat, amb especial atenció a les entitats de dones immigrades.

Les administracions, agents socials i organitzacions privades han de prestar el servei d'acord amb els principis de gestió de l'acollida definits en aquesta Llei.

14. COMPETÈNCIES, PLANEJAMENT I FINANÇAMENT

La Llei d'Acollida pot anar més enllà, i ha de disposar de l'estructura i continguts pròpies de l'ambició política i de la l'actual realitat social de Catalunya, dotant-la de l'amplitud necessària, correlativa a l'esforç de consens que requerirà la seva aprovació. En primer lloc, cal donar carta de naturalesa no només a l'acollida, sinó també a altres polítiques públiques que les diferents Administracions catalanes duen a terme, com és el cas del retorn voluntari, la sensibilització de la població autòctona sobre el fenomen de la immigració, la regulació de noves figures professionals especialitzades en diversos aspectes de l'atenció a la immigració, el foment econòmic de les activitats i projectes d'integració social realitzades per la societat civil, i de la formació i la recerca, i altres.

A més, l'acollida, en tant que conjunt de serveis i programes, ha de ser sotmesa a un marc comú tant per a la Generalitat com per als ens locals, amb l'establiment de les competències de cada nivell administratiu, així com els necessaris mecanismes de coordinació.

Entre aquests, destaca el de la planificació. Efectivament, l'elaboració de plans compta amb una experiència molt destacable a Catalunya ja des dels anys en que la presència de la immigració estrangera començà a ser un fet perceptible o "visible": els plans "interdepartamentals" i "departamentals" de la Generalitat, els plans comarcals, els plans d'àmbit municipal i més recentment, el Pla Integral d'Acollida i els plans locals d'Acollida. Aquest conjunt d'instruments ha de ser harmonitzat i jerarquitzat.

Els òrgans de coordinació que derivin de l'exercici de les competències determinades en aquesta

Plans Interdepartamentals d'Immigració: 1993 – 2000, 2001 – 2004, i 2005 – 2008 (per bé que aquest darrer no és únicament interdepartamental)

Exemples de plans departamentals: Pla per a la Llengua i la Cohesió Social, i Pla director d'immigració i cooperació en l'àmbit de la salut, creat pel Decret 40/2006.

Llei han de tendir a assolir la paritat de gènere en la seva composició.

15. COMPETÈNCIES DE LES ADMINISTRACIONS PÚBLIQUES

En matèria d'acollida correspon a la Generalitat:

- ordenar els serveis d'acollida amb el desenvolupament reglamentari de la legislació d'acollida.
- elaborar plans i programes de la seva competència.
- prestar el servei d'acollida especialitzada dels serveis propis de la seva administració
- determinar els serveis propis de l'administració de la Generalitat, així com d'altres sector administratius i socials, que han de comptar amb acollida especialitzada i, si és el cas, plans.
- establir criteris materials i de coordinació de l'activitat de administració local
- facilitar als ens locals i a les organitzacions prestadores del servei l'assistència i cooperació econòmica, jurídica i tècnica per a l'aplicació de les polítiques d'acollida.
- homologar els plans locals i gestionar el registre de plans
- establir la durada del dret d'accés als serveis d'acollida, els continguts informatius i formatius, els sistemes d'avaluació de coneixements del titular del dret i els sistemes d'acreditació dels professionals de gestió de la diversitat i dels serveis d'acollida.
- establir els criteris i estàndards mínims de qualitat dels serveis d'acollida, així com les funcions de registre, autorització, garantia de qualitat i acreditació d'aquests serveis.
- la inspecció i el control dels serveis d'acollida, així com la potestat sancionadora en relació a les organitzacions privades prestadores del servei
- l'establiment d'instruments de recollida d'informació i el seu tractament estadístic als

D'acord amb el principi de legalitat, aquesta llei ha de regular les infraccions i sancions correlatives al reconeixement de la potestat sancionadora. Article 127 de la Llei 30/1992.

efectes de les polítiques d'acollida, així com l'establiment dels elements bàsics i comuns del sistema d'informació d'acollida, per fer possible la coordinació i avaluació del sistema dels serveis d'acollida

Sense perjudici de les competències sectorials de l'Administració de la Generalitat, li correspon també:

- proposar al Govern les directrius polítiques en matèria d'immigració
- coordinar l'acció dels departaments de la Generalitat en matèria d'immigració, sense perjudici de les competències de cadascun
- coordinar l'acció de les Administracions catalanes en matèria d'immigració
- col·laborar en el disseny de les polítiques del Govern d'habitatge, laborals, de salut, d'educació, d'esport i altres, en la mesura que es relacionen amb la immigració estrangera i els retornats
- elaborar i fer el seguiment de programes de sensibilització, que s'adrecen a la comprensió per part de la població autòctona sobre les causes i conseqüències dels canvis demogràfics i l'arribada de població estrangera immigrada
- desenvolupar programes formatius adreçat als professionals de la gestió de la diversitat
- fomentar la formació i la recerca en l'àmbit de la immigració i el retorn
- crear i gestionar l'Observatori per a la Immigració a Catalunya
- elaborar, fomentar i desenvolupar programes de retorn voluntari als països d'origen
- fomentar la participació de les persones estrangeres, refugiades i retornades
- la cooperació econòmica i tècnica amb les organitzacions que treballen per la integració
- la política d'acollida i integració social en matèria d'asil i refugi
- la col·laboració amb l'Administració de l'Estat en la gestió de les seves competències

La competència d'immigració de la Generalitat té un àmbit que va més enllà de l'acollida. Concretament: política d'integració, participació social, retorn, i la competència executiva de diverses competències de titularitat estatal : article 138 de l'Estatut d'Autonomia de Catalunya

Activitat de foment de la Generalitat, en matèries de la seva competència: article 114 de l'Estatut d'Autonomia de Catalunya

Foment de programes de retorn voluntari: disposició addicional 8na de la Llei orgànica 4/2000

Principis generals d'articulació de la col·laboració de la Generalitat en les competències d'immigració de l'Estat: títol V, capítol 1 de l'Estatut d'Autonomia de Catalunya

Coordinació de l'Administració de la Generalitat: article 47 de la Llei 13/1989

Activitat de foment de la Generalitat: article 114 de l'Estatut d'Autonomia de Catalunya.

"Els poders públics impulsaran l'enfortiment del moviment associatiu entre els immigrants i recolzaran als sindicats , organitzacions empresarials i a les ong". Article 69 de la Llei Orgànica 4/2000.

Recolzament econòmic a les entitats sense ànim de lucre en programes i activitats d'integració social d'immigrants: Ordre BEF/531/2006, i resolució ASC/167/2007 (DOGC 4763 i 4811 respectivament).

Els articles 184 a 192 de l'Estatut d'Autonomia de Catalunya regulen les diverses formes de la

d'estrangeria, asil, refugi i retorn

- el seguiment i la participació en la definició de la política d'immigració d'altres països, de la Unió Europea i de les diverses organitzacions internacionals
- l'elaboració d'un informe anual sobre la situació d'integració social de les persones immigrades, retornades i refugiades.

En matèria d'acollida correspon als municipis, directament o a través de mancomunitats, consorcis, convenis o associacions:

- l'estudi i la detecció de les necessitats dins el seu àmbit territorial.
- crear i gestionar els serveis d'acollida que consideri necessaris dins el seu municipi, per tal de garantir l'oferta universal del servei de primera acollida, d'acord amb el que estableixin els Plans generals i els de la seva competència.
- elaborar plans de la seva competència
- prestar el servei d'acollida especialitzada dels serveis propis.
- col·laborar amb la Generalitat en l'exercici de les funcions d'inspecció i control.
- participar en l'elaboració dels plans i programes de la Generalitat.
- coordinar els serveis d'acollida locals amb les organitzacions públiques i privades que organitzen accions d'acollida pròpies així com amb les organitzacions prestadores

participació de la Generalitat en la Unió Europea. Els articles 197 i 198 regulen aquestes formes pel que fa a altres organitzacions internacionals.

Els governs locals de Catalunya tenen competències pròpies en matèria de "foment de les polítiques d'acolliment dels immigrants", tot tenint en compte "l'ur capacitat de gestió", "les lleis sectorials aprovades pel Parlament" —en aquest cas, la Llei d'Acollida- i el "principi de suficiència financera". Articles 84.2.m i 84.3 de l'Estatut d'Autonomia de Catalunya.

Tant els catalans com els estrangers empadronats "tenen els mateixos drets i deures", entre els quals "exigir la prestació i, si s'escau, la prestació del servei públic corresponent". Article 43 del Decret Legislatiu 2/2003

Mancomunitats: Articles 21 i 115 del Decret Legislatiu 2/2003

16. PLANEJAMENT

Pla de Ciutadania i Immigració (PCI) de la Generalitat

que en relació a les polítiques de gestió de fluxos migratoris, d'acollida, igualtat i acomodació, així com a totes les competències que aquesta Llei reconeix a la Generalitat

- ha de fer una programació plurianual, a quatre anys, de les actuacions, del finançament, així com de la despesa dels serveis propis de la Generalitat, amb objectius i principis d'actuació comuns a tots els departaments.
- ha de contenir també les parts, i ser elaborats segons el que preveu la Llei municipal i de règim local de Catalunya pel que fa als plans sectorials de coordinació:
 - fixació d'objectius
 - programació d'actuacions, i previsió de la seva execució i finançament
 - òrgans o instruments de coordinació, amb la garantia de participació de les Administracions i organitzacions implicades
- ha de ser aprovat per decret
- ha de ser objecte de presentació al Parlament de Catalunya

Programa Integral d'Acollida (PIA)

que, com a mínim, determina els continguts informatius i formatius mínims i el marc conceptual i metodològic d'intervenció. Cal que s'aprovi per ordre de la persona titular del Departament d'Acció Social i Ciutadania.

Plans Locals de Ciutadania i Immigració

Que en relació a les polítiques d'acollida i de la resta de competències locals que afecten específicament a la població immigrada i retornada, concreten en l'àmbit municipal o

Programació, planificació i coordinació de l'activitat de la Generalitat: articles 47 i 56 de la Llei 13/1989

Els dos primers plans d'integració d'Immigrants de la Generalitat (aprovat respectivament per acords del Govern de 28 de setembre de 1993 i 18 de juliol de 2001) van ser estrictament "interdepartamentals".

Plans sectorials com a instruments de coordinació de les Administracions catalanes: article 146.2 del Decret Legislatiu 2/2003, de 28 d'abril, pel qual s'aprova el Text refós de la Llei municipal i de règim local de Catalunya.

Contingut dels plans sectorials de coordinació: article 148 del Decret Legislatiu 2/2003

Article 62.3 de la Llei 13/1989

Article 138 del Reglament del Parlament de Catalunya

supramunicipal:

- les autoritats i altres organitzacions responsables
- la programació plurianual, a quatre anys, de les actuacions, de les fonts de finançament, així com de la despesa dels serveis propis, amb objectius i principis d'actuació comuns a tota l'organització pròpia.
- òrgans o instruments de coordinació, amb la garantia de participació de les organitzacions implicades
- el conjunt de recursos, equipaments, projectes, programes, protocols d'actuació i prestacions de titularitat pública i privada

17. FINANÇAMENT

La Generalitat ha de complementar la suficiència financera dels municipis en relació a les competències que aquesta Llei els atribueix, bé sigui amb la transferència de fons europeus o estatals o amb recursos propis.

"La Generalitat ha de determinar i fixar els mecanismes per al finançament dels nous serveis derivats de l'ampliació de l'espai competencial dels governs locals". Article 84.4 de l'Estatut d'Autonomia de Catalunya.

Suficiència financera dels governs locals: articles 84.3 i 217, 219.3 de l'Estatut d'Autonomia de Catalunya

Article 142 de la Constitució.

"En el marc de l'aplicació de l'Estatut els elements essencials per al desenvolupament del nou finançament de la Generalitat seran: (...) per a la determinació de les necessitats de despesa de la Generalitat, s'haurà de tenir en compte, com a variable bàsica, la població, rectificada pels costos diferencials i per variables demogràfiques, en especial per un factor de correcció establert en funció del percentatge de població immigrant". Capítol 3 del Document Programàtic del Govern de l'Entesa Nacional pel Progrés

Fons estatal de recolzament a l'acollida i la integració

d'Immigrants. Es tracta d'un crèdit dels Pressupostos Generals de l'Estat, creat als PGE de 2005, i que ha estat també aprovat per als anys 2006 i 2007. Els criteris del seus repartiment s'estableixen al Consejo Superior de Política de Inmigración. La Generalitat els ha distribuït als ens locals mitjançant les convocatòries publicades als DOGC 4438 (2005), 4662 (2006) i 4761 (2007).

Si més no parcialment, s'han de comptabilitzar també com cooperació econòmica de la Generalitat amb ens locals les convocatòries de subvencions destinades a la construcció, habilitació, reformes, ampliació, condicionament o subministrament d'allotjaments per a treballadors temporers. La darrera ha estat publicada al DOGC 4656.

Les normes d'estrangeria augmenten el nombre de funcions atribuïdes als ajuntaments. Per exemple: informes d'habitatge requerits als sol·licitants de reagrupament, informes d'arrelament social requerits als sol·licitants de residència temporal per "arrelament social", informes per a les sol·licituds de renovació de residència. Articles 42.e, 45.2.b i 46.2.c, 54.d del Reial Decret 2393/200. També els articles 56.1.a (autoritzacions de treball de durada determinada), 68 (excepcions a autoritzacions de treball), 75.2 (extinció de les autoritzacions de residència), i 58 a 62 (autoritzacions de treball per compte propi)

18. PROFESSIONALS DE GESTIÓ DE LA DIVERSITAT

L'organització dels serveis públics especialitzats en l'atenció a la població immigrada estrangera ha de garantir la disponibilitat i l'adscripció del personal professional estable, homologat laboralment i necessari per una atenció de qualitat en funció de la diversitat cultural dels usuaris dels serveis i de les necessitats específiques per atendre.

El Govern ha de regular:

- les funcions de cada tipus de professional de gestió de la diversitat
- l'assignació a un o més tipus de professionals de la funció de valorar de forma vinculant el

Annexos núm. 2. Programa de subvencions per al desenvolupament de programes i accions d'acollida i integració de persones estrangeres immigrades, de les Ordres BEF/525 i 526 de 2006 (DOGC 4761).

En la mesura que aquest professionals siguin de nacionalitat estrangera i que siguin contractats per una Administració, l'article 10.2 de la Llei Orgànica 4/2000 regula el seu accés a les Administracions públiques

nivell previ de coneixements del titular de l'acollida

com a personal laboral.

El Govern ha de garantir la formació de les persones professionals implicades sobre els drets de les dones. Així mateix, pot elaborar manuals d'actuació sobre les necessitats de les víctimes de persecució per raó de gènere.

Les persones professionals de la gestió de la diversitat han d'estar formades pel que fa a la conducció de grups amb diversitat lingüística. Han de ser conscients de la importància d'utilitzar una llengua o una altra com a vehicular en les sessions, han de saber-ho plantejar adequadament als alumnes, i han d'adquirir habilitats per fer un ús correcte de les llengües en la relació amb el grup. Per tant, en la formació de formadors cal preveure sessions amb aquests continguts. Hi ha sessions de contingut similar que s'han experimentat amb educadors del lleure, monitors esportius i en centres d'ESO.

Les persones professionals de gestió de la diversitat poden ser:

- tècnics/ques en polítiques migratòries
- agents d'acollida, amb domini d'algunes de les llengües d'origen de les persones immigrades amb major presència al territori, a més del català i el castellà.
- mediadors/ores
- traductors/es i intèrprets

19. ORGANITZACIÓ INSTITUCIONAL

Organitzacions

La Generalitat organitza l'exercici de les competències objecte d'aquesta llei a través de:

- La Secretaria per a la Immigració
- l'Agència de Migracions de Catalunya
- La Comissió Interdepartamental d'Immigració

*Secretaria per a la Immigració: Decret 293/2000.
Veure també l'article 12 del Decret 572/2006, de 19 de
desembre, de reestructuració parcial del Departament
d'Acció Social i Ciutadania*

*Comissió Interdepartamental d'Immigració i Consell
Assessor de la Immigració: Decret 125/2001.*

- La Taula de Ciutadania i Immigració
- L'Oficina de Gestió Unificada del Pla d'Ajuda al Retorn
- El Consell Assessor del Pla d'Ajuda al Retorn
- l'Observatori per a la Immigració a Catalunya

Òrgans del Pla d'Ajuda al Retorn: articles 10i 11 de la Llei 25/2002

Creació d'un Observatori per a la Immigració a Catalunya. Document Programàtic del Govern de l'Entesa Nacional pel Progrés

El nom i funcions d'aquests òrgans pot ser variat a través de l'exercici de la potestat reglamentària, en els termes que preveu la Llei 13/1989, de 14 de desembre, d'organització, procediment i règim jurídic de l'Administració de la Generalitat de Catalunya i altres lleis aplicables.

Secretaria per a la Immigració

Sense perjudici de la competència de cada Departament de la Generalitat en l'elaboració de plans i gestió de serveis d'acollida especialitzada propis, pertoca a la Secretaria per a la Immigració la planificació, control i avaluació de les competències que la present Llei atribueix a la Generalitat, així com la tutela de l'actuació de l'Agència de Migracions de Catalunya.

La relació entre la Secretaria per a la Immigració i l'Agència de Migracions de Catalunya s'estructura a través d'un contracte - programa, que ha de ser aprovat per ordre de la persona titular del Departament d'Acció Social i Ciutadania.

Agència de Migracions de Catalunya

L'Agència de Migracions de Catalunya és responsable de la gestió de:

- les competències que la present Llei atribueix a la Generalitat i que estiguin assignades a la Secretaria per a la Immigració
- la coordinació amb els ens locals
- la Comissió Interdepartamental d'Immigració, la Taula de Ciutadania i Immigració, l'Oficina de Gestió Unificada del Pla d'Ajuda al Retorn, el Consell Assessor del Pla d'Ajuda al Retorn i l'Observatori per a la Immigració a Catalunya
- les altres funcions que la seva norma reguladora estableixi

Li correspon també l'elaboració de plans d'acció d'abast anual, per concretar la programació de les actuacions i la despesa de cada any, en relació a la programació quadrienal del Pla de Ciutadania i Immigració de la Generalitat.

La seva norma reguladora ha de preveure la participació dels ens locals de Catalunya i de la Generalitat.